

Програма підтримки двосторонніх дослідницьких проектів молодих істориків України та Росії

Оголошення про прийом заявок

У 2019 році в Женеві було створено Тристоронню робочу групу українських, російських та швейцарських істориків. Проект координується Університетом Женеви та фінансується Федеральним департаментом закордонних справ Швейцарії з метою поглиблення розуміння історії України та Росії. Тристороння група пропонує платформу для спільних рефлексій та обговорення конфліктів пам'яті в Росії та Україні, які активізувалися у публічному просторі після розпаду СРСР і, в чергове, починаючи з 2014 року.

Однією з цілей Тристоронньої робочої групи є сприяння проведенню досліджень молодими істориками з обох країн. Саме для цього Тристороння робоча група оголошує про прийом заявок на участь в українсько-російських двосторонніх дослідницьких проектах для молодих істориків (студентів / студенток старших курсів, аспірантів / аспіранток та учасників / учасниць з кандидатським ступенем, здобутим протягом останніх трьох років). Мета цього проекту – фінансова та академічна підтримка досліджень молодих істориків – переможців конкурсу на спільну тематику. На основі поданих індивідуальних заявок на конкурсній основі будуть сформовані двосторонні дослідницькі групи молодих істориків для проведення наукових історичних досліджень у рамках однієї з окреслених нижче тем.

Кандидати можуть надсилати свої заявки на одну з трьох наступних основних тем:

1) Образ «Іншого»

«Інший» уособлює собою низку взаємопов'язаних культурних, етнічних, гендерних, соціальних і релігійних стереотипів, які зародилися у XVIII та XIX століттях і увійшли у публічний дискурс та політичні практики у «вік екстремізму», відлік якого розпочався з Першою світовою війною. Інструменталізація образу «Іншого» - невід'ємна частина історичної політики, культури пам'яті та політичних маніпуляцій. Завданням цього дослідницького напрямку повинна стати деконструкція стереотипизованих образів «Іншого» в російсько-українському контексті, а також критична ревізія їх використання у політичних дискурсах. В рамках цього напрямку також може бути досліджений вплив цих стереотипних образів на досліджувані суспільства у різні періоди історії.

2) Міграція, переміщення, вигнання

Впродовж історії ми можемо спостерігати високу мобільність у суспільствах Східної Європи, особливо в Росії та Україні. Причини для переміщення людей були різними: політичні зміни, війни, національні або етнічні конфлікти, трудова міграція, бідність, освіта або втеча. Із модернізацією, урбанізацією та індустріалізацією, починаючи з 1880х

років, розпочалася внутрішня міграція із сільської місцевості на нові підприємства у містах. У радянський період відбувалося примусове переміщення людей у табори ГУЛАГу та внутрішня трудова міграція, що не завжди мала добровільний характер, на нові місця будівництва, наприклад у Сибіру. Різноманітні міграційні процеси (кругова, трудова, примусова міграція тощо) відбуваються також і у наші дні. З міграцією пов'язані позитивні зрушення як в особистому плані, так і в розвитку країни еміграції. Поряд з цим міграцію можна вважати негативним для людини чи країни наслідком конфліктів, переслідувань або безробіття. Питання, пов'язані з правовими та політичними обмеженнями міграцій, індивідуальним чи колективним досвідом переміщення, впливом мобільності на країну або суспільство від'їзду або прибуття, а також історіорізація мобільності в сфері теорій міграції можуть бути досліджені та обговорені у рамках цього напрямку досліджень.

3) Історіографія та політика пам'яті.

Створення історичних наративів та формування національної історичної пам'яті в сучасних Росії і Україні базується на багатьох явних або частіше неявних припущеннях, пов'язаних як з різними оцінками минулого, так і з різною мовою його опису. Національні історіографії засновані на різних концептуалізаціях часу і простору. Історики мають справу з широким спектром подій, фактів, інтерпретацій та пояснень минулого. Способи оперування цим матеріалом, конструювання різних історичних дискурсів, нових історичних міфів та образів, їх переформатування в залежності від трансформації інтересів та структур влади та суспільства є захоплюючою темою для наукових досліджень. Крім того, у межах даної тематики доцільно проаналізувати і порівняти політики пам'яті в контексті сучасної політичної культури в Росії та Україні.

У грудні 2020 року та червні 2021 року в Женеві заплановано проведення двох семінарів Тристоронньої робочої групи за участю російських, українських та швейцарських експертів, які досліджують вищевказані теми.

Фінансування

Успішні кандидати отримають грант у розмірі 3.000 швейцарських франків для підтримки спільного двостороннього дослідницького проекту.

Окрім цього, переможці будуть запрошені в Женеву для презентації результатів свого дослідження на сесії Тристоронньої робочої групи в червні 2021 року в Женеві.

Критерії відбору

Шість кандидатів (тобто, по двоє осіб на кожну тему) будуть відібрані науковим журі на підставі індивідуальних заявок. Тристороння робоча група буде виступати в якості журі і сформує три двосторонні українсько-російські команди, що складатимуться з істориків, які представляють Росію та Україну, по одній команді на кожну з вищевказаних тем.

При відборі будуть враховуватися наступні критерії:

- Чітко сформульований дослідницький проект на одну з трьох основних тем (максимум 2 сторінки)
- Інноваційний підхід
- Готовність працювати в двосторонній українсько-російській команді
- Зразки робіт (курсіві роботи, статті, презентації)
- Список публікацій (за наявності)
- Академічна довідка

Приймаються як індивідуальні заявки, так і групові (команда, що складається максимум з одного кандидата громадянина Росії та одного громадянина України).

Процедура та термін подачі заявок

Кандидати повинні надіслати свої заявки, що містять (1) дослідницький проект, (2) резюме, (3) мотиваційний лист, (4) зразки робіт і (5) список публікацій (за наявності) на електронну адресу jointresearchproject2020@gmail.com **до 10 грудня 2020 року.**

Заявки подаються англійською мовою.

Право участі у конкурсі: російські та українські молоді історики – студенти / студентки старших курсів, аспіранти / аспірантки в галузі історії, учасники / учасниці з кандидатським ступенем, здобутим протягом останніх трьох років, які представляють навчальні заклади України та Росії.